

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 486/2013-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. júna 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť Ing. J. J. – fa. N., zastúpeného advokátkou JUDr. Zuzanou Tomášovou, Advokátska kancelária, Železničná 90/12, Považská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 33 Cb 80/2006 a Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob 234/2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 33 Cb 80/2006 **p o r u š i l** základné právo Ing. J. J. – fa. N. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob 234/2012 **p o r u š i l** základné právo Ing. J. J. – fa. N. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e , aby vo veci vedenej pod sp. zn. 33 Cb 80/2006 konal bez zbytočných priet'ahov.

4. Ing. J. J. – fa. N. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré s ú Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave, každý z nich v sume po 250 € (slovom dvestopäťdesiat eur), p o v i n n é vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Ing. J. J.- – fa. N. p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 275,94 € (slovom dvestosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri centov), ktorú j e Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť na účet advokátky JUDr. Zuzany Tomášovej, Advokátska kancelária, Železničná 90/12, Považská Bystrica, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 486/2013-17 z 3. októbra 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť Ing. J. J. – fa. N. (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Zuzanou Tomášovou, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 33 Cb 80/2006 a Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob 234/2012.

S'ťažovateľ v podstatnej časti s'ťažnosti uviedol:

„Žalobca sa podanou žalobou, podanou na Okresný súd Bratislava I dňa 20. 06. 2006 domáha ochrany svojich práv a napriek tomu, že vec nie je skutkovo a právne náročná, do dňa podania sťažnosti vec nie je právoplatne skončená. Podaná žaloba bola vedená na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 1Rob/408/2006, neskôr po podanom odpore žalovaným jej bola pridelená spisová značka 33Cb/80/2006.

Podanou žalobou sa sťažovateľ domáhal proti žalovanému – spol. K., a. s.,... zaplata sumy zaplata istiny 4.074,94 eur spolu s príslušenstvom a náhrady trov konania s odôvodnením, že odporca v rozpore so svojimi zmluvnými povinnosťami neplnil riadne poistné plnenie, z poistnej zmluvy...

Žaloba bola podaná z dôvodu právnej neistoty sťažovateľa, pretože aj napriek riadne uzavretej zmluve a naplneniu skutkovej podstaty poistných podmienok poisťovateľ neplnil z poistnej zmluvy celú sumu ale len jej časť.

Žaloba bola podaná na Okresný súd Bratislava I v r. 2006, po troch procesných úkonoch a jednom pojednávaní vo veci samej, kedy bol vypočutý svedok, súd dňa 17. 01. 2011 vyniesol rozsudok č. k. 33Cb/80/2006-152. Proti rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie a splnil všetky procesné podmienky na to aby mohol odvolací Krajský súd v Bratislave vec prejednať... Odvolací súd... viac ako trištvrte roka vo veci nekonal... Prvostupňový súd v ďalšom rozhodnutí žalovanému náhradu trov konania nepriznal a vec opätovne zaslal odvolaciemu súdu 06. 06. 2012... Vzhľadom na skutočnosť, že od podania odvolania uplynul takmer rok a trištvrte (od podania žaloby viac ako 6 rokov) a odvolací súd vo veci nerozhodol, sťažovateľ zdvorilo požiadal predsedu Krajského súdu Bratislava, aby v súlade s ust. § 62 a nasl. z. č. 757/2004 Z. z. o súdoch... oznámil sťažovateľovi prekážky postupu v konaní...

Odvolací súd sťažovateľovi oznámil, že jeho sťažnosť je dôvodná a že nekonaním odvolacieho súdu boli spôsobené prieťahy v konaní, tieto však vznikli v dôsledku nedostatočného personálneho obsadenia súdu a striedania členov senátu.

... Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 27. 03. 2013 č. k. 1Cob/234/2012-179 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné konanie a rozhodnutie vo veci bez toho aby sa akýmkoľvek spôsobom zaoberal podaným odvolaním, aby svoje rozhodnutie zdôvodnil a naplnil tak sťažovateľovo ústavné právo na spravodlivý proces a konanie bez prieťahov...

Vzhľadom na konanie oboch súdov o právnej veci sa sťažovateľ domnieva,... že konaním, ktorým došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa je nekonanie Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 33Cb/80/2006 a Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod spisovou značkou 1Cob/234/2012...

Po viac ako 4 rokoch bol dňa 28. 02. 2011 advokátskej kancelárii JUDr. Zuzany Tomášovej doručený rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 17. 01. 2011 č. k. 33Cb/80/2006-152 ktorým súd v celom rozsahu zamietol podanú žalobu a uložil žalobcovi povinnosť nahradiť na účet súdu sumu 17,80 eur titulom trov konania hrađených štátom. O trovách konania žalovaného súd samostatným výrokom nerozhodol. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ v zákonnej lehote, s poukazom na ustanovenie § 205 ods. 2 písm. a), písm. c), písm. d) a písm. f) O. s. p. odvolanie a to proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku...

Postup súdu prvého a ani druhého stupňa ktorý predchádzal zrušeniu rozhodnutia nebol štandardný a ani bežný, nenaplňal práva sťažovateľa na spravodlivý proces a na konanie bez prieťahov.

V dôsledku plynutia času nastalo vo veci niekoľko podstatných zmien, ktoré sťažovateľ nemohol ovplyvniť. Poistná zmluva, z ktorej plnenia sa sťažovateľ domáha na súde medzitým bola ukončená. A veci, vo vzťahu ku ktorým odvolací súd nariadil znalecké skúmanie, už neexistujú...

Vec prejednávaná súdmi nie je natoľko právne a skutkovo náročná aby sa o nej 7 rokov konano, z toho dva roky na odvolacom súde, pričom výsledkom odvolacieho konania je trojstranové uznesenie, ktoré vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie...“

Sťažovateľ navrhol priznať mu finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € s odkazom na „podstatu sporu, jeho skutkovú a právnu náročnosť a dôvody, pre ktoré odvolací súd vo veci nekonal, ako aj s ohľadom na skutočnosť, že od vrátenia veci súdu prvého stupňa uplynuli takmer tri mesiace a k žiadnemu posunu vo veci nedošlo“.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1/ Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I a Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 33cb/80/2006 a na odvolacom súde pod sp. zn. 1Cob/234/2012 porušené bolo.

2/ Okresnému súdu Bratislava I prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 33Cb/80/2006 konať bez zbytočných prietáhov.

3/ Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,00 €, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť sťažovateľovi do jedného mesiaca od právoplatnosti Nálezu, na účet právneho zástupcu sťažovateľa.

4/ Sťažovateľovi priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 275,95 €... ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu advokátky... do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu.“

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 33 Cb 80/2006:

Dňa 10. apríla 2006 sťažovateľ doručil okresnému súdu žalobu proti odporcovi K., a. s., o zaplatenie sumy 122 761,56 Sk. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 1 Rob 408/06.

Dňa 25. apríla 2006 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 7 362 Sk.

Dňa 10. júla 2006 sťažovateľ zaplatil súdny poplatok.

Dňa 8. septembra 2006 bola vec prevedená do oddelenia „obchodné veci“ a bola jej pridelená sp. zn. 33 Cb 80/2006.

Dňa 19. septembra 2006 okresný súd vyzval odporcu na vyjadrenie sa k návrhu v lehote 15 dní.

Dňa 13. októbra 2006 sa k žalobe vyjadril odporca.

Dňa 13. novembra 2006 okresný súd zaslal vyjadrenie sťažovateľovi.

Dňa 14. júna 2007 sťažovateľ, v zastúpení JUDr. Tomášovej, doručil stanovisko k vyjadreniu odporcu.

Dňa 13. marca 2008 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľ ani jeho právna zástupkyňa neboli prítomní. V priebehu pojednávania bolo doručené ospravedlnenie sťažovateľa – nemohol sa zúčastniť pre chorobu. Za žalovaného bol prítomný právny zástupca, Mgr. Záthurecký. Pojednávanie bolo odročené na 3. júl 2008.

Dňa 3. júla 2008 sa uskutočnilo pojednávanie. Za účastníkov boli prítomní ich právni zástupcovia. Pojednávanie bolo odročené na 27. november 2008.

Dňa 1. augusta 2008 odporca požiadala o predvolanie svedkov J. M. a Ing. Š.

Dňa 3. októbra 2008 okresný súd zaslal fotokópiu poistného spisu a vyzval sťažovateľa na vyjadrenie sa k nemu v lehote 10 dní.

Dňa 24. novembra 2008 sťažovateľ doručil vyjadrenie k poistnému spisu.

Dňa 26. novembra 2008 bol spísaný úradný záznam: „z dôvodu PN zákonnej sudkyne JUDr. Moťovskej bol zrušený termín pojednávania nariadený na 27. 11. 2008. Účastníci boli o tom upovedomení.“

Dňa 19. marca 2010 odporca ospravedlnil neúčast' svedka T. Š. na pojednávaní nariadenom na 22. marec 2010.

Dňa 22. marca 2010 sa uskutočnilo pojednávanie. Prítomní boli právni zástupcovia účastníkov. Pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Dňa 7. apríla 2010 odporca doručil „otázky na svedka“.

Dňa 14. apríla 2010 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa na doručenie otázok na svedka M., ktorý bude vypočutý dožiadaným Okresným súdom Revúca.

Dňa 28. apríla 2010 JUDr. Tomášová oznámila, že sa mienia zúčastniť výsluchu svedka na Okresnom súde Revúca.

Dňa 27. augusta 2010 okresný súd dožiadal Okresný súd Revúca o vypočutie svedka J. M.

Dňa 24. septembra 2010 sa uskutočnil výsluch svedka na Okresnom súde Revúca.

Dňa 30. septembra 2010 bol vrátený spis okresnému súdu.

Dňa 16. januára 2011 okresný súd uznesením č. k. 33 Cb 80/2006-148 priznal svedočné Ing. Š.

Dňa 17. januára 2011 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľ ani jeho právna zástupkyňa neboli prítomní. Okresný súd rozsudkom návrh zamietol.

Dňa 19. januára 2011 bolo doručené ospravedlnenie neúčasti sťažovateľa a jeho právnej zástupkyne.

Dňa 17. marca 2011 doručil odvolanie sťažovateľ.

Dňa 24. marca 2011 okresný súd uložil sťažovateľovi zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 244 €.

Dňa 24. marca 2011 okresný súd zaslal odvolanie odporcovi s tým, aby s ak nemu v lehote 10 dní vyjadril.

Dňa 11. apríla 2011 bolo doručené vyjadrenie odporcu.

Dňa 19. apríla 2011 sťažovateľ zaplatil súdny poplatok.

Dňa 27. apríla 2011 bol spis predložený krajskému súdu.

Dňa 30. apríla 2011 bol spis vrátený okresnému súdu (z krajského súdu, kde bol zaevidovaný pod sp. zn. 1 Cob 177/2011) bez rozhodnutia o odvolaní, pretože vo výroku rozsudku absentoval výrok o náhrade trov konania.

Dňa 7. mája 2012 okresný súd doplnčacím rozsudkom č. k. 33 Cb 80/2006-175 rozhodol o trovách konania (právoplatnosť nadobudol 30. mája 2012).

Dňa 7. júna 2012 bol spis opätovne predložený krajskému súdu.

Dňa 30. apríla 2013 bol spis vrátený okresnému súdu s uznesením č. k. 1 Cob 234/2012-179 z 27. marca 2013, ktorým zrušil rozsudok okresného súdu zo 17. januára 2011 a vec vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 3. mája 2013 okresný súd doručoval uznesenie krajského súdu účastníkom.

Dňa 14. septembra 2013 okresný súd vyzval navrhovateľa na vyjadrenie k veci na účely znaleckého dokazovania.

Dňa 22. novembra 2013 sa sťažovateľ vyjadril k znaleckému dokazovaniu.

Na výzvu ústavného súdu sa k prijatej sťažnosti vyjadrili predsedovia okresného súdu i krajského súdu.

Predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení sp. zn. Spr. 3878/2013 zo 6. decembra 2013 okrem chronológie úkonov súdu uviedla:

„S poukazom na uvedený procesný postup z hľadiska jeho časovej plynulosti mám za to, že Okresný súd Bratislava I v namietanej veci sp. zn. 33Cb/80/2006 priebežne koná

bez prieťahov s tým, že v obdobiach, kedy sa vec nachádzala na Krajskom súde v Bratislave ako odvolacom súde, som postup súdu neskúmala... Z jednotlivých úkonov (najmä z obsahu nariadených pojednávani) je zrejmé, že dôvodom, pre ktorý sa samotné konanie časovo predžilo, bola potreba rozsiahlejšieho dokazovania vo veci, pre ktorú nebolo možné vec prejednať a rozhodnúť na jednom pojednávani. Je pravdou, že v roku 2009 bol Okresný súd Bratislava I vo veci nečinný, kedy je možné konštatovať existenciu zbytočných prieťahov v konaní. Uvedené však bolo spôsobené z dôvodu zmeny v rozvrhu práce..., v dôsledku ktorej bola vec dňa 04. 02. 2009 pridelená novému zákonnému sudcovi, ktorému bolo na základe Dodatku č. 3 k Rozvrhu práce na rok 2009 náhodným výberom pridelených na prejednanie a rozhodnutie cca 462 vecí z iných súdnych oddelení.

Na základe uvedeného si dovoľujem Ústavný súd Slovenskej republiky požiadať, aby v prípade, ak dospeje k záveru, že právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov bolo porušené, vzal do úvahy, že zákonný sudca, ktorému je vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, svojím konaním vznik vyššie spomenutých prieťahov nezavinil. Zároveň si dovoľujem Ústavný súd Slovenskej republiky požiadať, aby pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia vzal do úvahy dôvody, pre ktoré k vzniku spomenutých prieťahov došlo, a aby sťažovateľovi nepriznal finančné zadosťučinenie v plnej výške.“

Predseda krajského súdu vo vyjadrení sp. zn. Spr. 3509/13 z 18. novembra 2013 uviedol, že podľa vyjadrenia JUDr. Danice Michalkovej, predsedníčky senátu ICob, „v predmetnej veci žalobcu Ing. J. J. - fa N. proti žalovanému K., a. s. o zaplatenie 4 074,94 eur bol spis Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 33Cb 80/2006 predložený Krajskému súde v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní dňa 05. 05. 2011 a bol vedený pod sp. zn. ICob 177/2011... Odvolací súd vec vrátil súdu prvého stupňa pripisom zo dňa 30. 03. 2012... bez rozhodnutia o odvolaní s tým, aby súd prvého stupňa rozhodol aj o náhrade trov prvostupňového konania.

Následne súd prvého stupňa doplniacím rozsudkom zo dňa 07. 05. 2012... rozhodol o náhrade trov konania a tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 30. 05. 2012.

Spis bol opätovne predložený odvolaciemu súde dňa 07. 06. 2012 a bol vedený pod sp. zn. ICob 234/2012. O odvolaní podanom žalobcom rozhodol odvolací súd uznesením

zo dňa 27. 03. 2013... tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodov uvedených v tomto rozhodnutí.

Menovaná predsedníčka senátu 1 Cob sa k predmetnej ústavnej sťažnosti podanej žalobcom sa vyjadrila tak, že s poukazom na opísaný postup odvolacieho súdu nedošlo k namietaným neodôvodneným prietahom v konaní v tejto veci. Vzhľadom na vrátenie spisu súdu prvého stupňa bolo potrebné obsah spisu naštudovať druhýkrát po jeho opätovnom predložení.

Ďalej k predmetnej veci uviedla, že vec bola prvýkrát v roku 2011 pridelená sudkyňi JUDr. Anne Savkovej (zloženie senátu bolo počas roka 2011 JUDr. Elena Erbenová, JUDr. Danica Michalková, JUDr. Anna Savková). Z dôvodu odchodu do starobného dôchodku bol výkon funkcie sudcu prerušený JUDr. Elene Erbenovej odo dňa 18. 12. 2011 a JUDr. Anne Savkovej odo dňa 31. 12. 2011. Vo veci sp. zn. 1Cob 234/2012 neboli v roku 2011 vykonané žiadne úkony.

Podľa Rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave na rok 2012 bolo nové zloženie senátu 1 Cob odo dňa 02. 01. 2012 JUDr. Danica Michalková, Mgr. Soňa Pekarčíková. Odo dňa 20. 01. 2012 je ďalšou členkou senátu JUDr. Andrea Haitová. Po prevzatí spisov novými členkami senátu v januári 2012 v predmetnej veci bol vrátený spis dňa 03. 03. 2012. Vzhľadom na personálne zmeny v senáte 1 Cob v roku 2011 a v roku 2012 je predsedníčka senátu 1 Cob názoru, že po zmene v zložení senátu pri rozhodovaní v tejto veci nedošlo k prietahom v konaní.

S uvedeným vyjadrením predsedníčky senátu sa v celom rozsahu stotožňujem.“

Predsedomia oboch súdov súhlasili, aby ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, ak dospeje k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 33 Cb 80/2006 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob 234/2012 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

1. Postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 33 Cb 80/2006

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr.

I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že konanie a rozhodovanie o nároku na zaplatenie poistného plnenia nie je právne zložitá vec. Z dôvodu potreby vykonania rozsiahlejšieho dokazovania ju možno považovať za skutkovo zložitejšiu.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania s'ťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd zistil, že s'ťažovateľ sa nezúčastnil ani na jednom z nariadených pojednávanií. Na dvoch zo štyroch nariadených pojednávanií bola prítomná jeho právna zástupkyňa. Pojednávania museli byť z titulu neprítomnosti účastníkov odročované.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a v tejto súvislosti konštatuje, že v postupe okresného súdu sa vyskytlo niekoľko období nečinnosti, a to od 14. júna 2007 do 13. marca 2008, t. j. 9 mesiacov, od 26. novembra 2008 do 22. marca 2010, t. j. 16 mesiacov, a od 30. septembra 2010 do 17. januára 2011, t. j. 3 mesiace. Celkovo bol okresný súd nečinný viac ako dva roky.

Okresný súd odôvodnil vznik prier'ahov v konaní zmenou v rozvrhu práce, „v dôsledku ktorej bola vec dňa 04. 02. 2009 pridelená novému zákonnému sudcovi, ktorému bolo na základe Dodatku č. 3 k Rozvrhu práce na rok 2009 náhodným výberom pridelených na prejednanie a rozhodnutie cca 462 vecí z iných súdnych oddelení“.

Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prier'ahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prier'ahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti

pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení súdu (I. ÚS 6/06, II. ÚS 215/2013).

2. Postup krajského súdu vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 33 Cb 80/2006

Ústavný súd sa zaoberal aj postupom krajského súdu. V namietanom konaní sa vec na krajskom súde nachádzala dvakrát, z toho ústavný súd považuje za zbytočné prietahy obdobie 12 mesiacov (od 27. apríla 2012 do 30. apríla 2013). Počas tohto obdobia krajský súd nevykonával žiaden úkon.

Vzhľadom na uvedenú nečinnosť okresného súdu a krajského súdu ústavný súd konštatuje, že v namietanom konaní došlo k prietahom, ktoré boli čiastočne spôsobené skutkovou zložitou veci, ale najmä v dôsledku postupu namietaných súdov, preto vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1 a 2.

V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi, keďže namietané konanie do 2. mája 2014 nie je skončené, ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3 prikázal okresnému súde podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 €, čo odôvodnil tým, že *„je dlhodobo a temer nepretržite v strese a neistote, ktorú vyvoláva neúmerne dlhá doba riešenia sporu a obavy z nenapraviteľného poškodenia jej dedičských nárokov“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, ako aj vzhľadom na všetky okolnosti (najmä jeho neúčasti na pojednávaniach) považuje za primerané v sume 500 €.

Z uvedených dôvodov ústavný súd o žiadosti sťažovateľa o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 4.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie ústavnej sťažnosti). Za dva úkony vykonané v roku 2013 patrí odmena v sume dvakrát po 130,16 € a režijný paušál dvakrát po 7,81 € v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 275,94 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. júna 2014